

Sayı : 17527
Tarih : 21.04.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

43695

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
21.04.2026

Gülderen KARLI

Van Milletvekili

Son dönemde toplumsal şiddet olgusu, yalnızca televizyon dizileri veya programlarında, dijital platformlar ya da sanal medya araçları üzerinden dolayı biçimde topluma yansıyan bir sorun olmaktan çıkmıştır. Doğrudan doğruya gündelik yaşamın her alanında görünür ve hissedilir bir gerçeklik hâline gelmiştir. Toplumun her kesimini etkileyen bu şiddet türleri, bireylerin en temel hakkı olan yaşam hakkını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır.

Kadına yönelik şiddet, aile içi şiddet, yeni doğan çocuklara yönelik ihmal ve istismar, yaşlı ve bakıma muhtaç bireylere yönelik kötü muamele; spor alanlarında yaşanan şiddet olayları, trafikte artan saldırganlık, iş yerlerinde meydana gelen iş kazaları ve iş cinayetleri, eğitim kurumlarında yaşanan şiddet vakaları ile sokak ortasında gerçekleşen kargaşa ve şiddet olayları, artık günlük yaşamın sıradan bir parçası hâline gelmiş durumdadır.

Bu durum, yürürlükte bulunan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile beraber belli temel düzenlemelere rağmen, toplumsal şiddetin önlenmesine yönelik mevcut politikaların yeterince etkili olmadığını ortaya koymaktadır. Şiddet türleri, yalnızca artmakla kalmamakta; aynı zamanda biçim değiştirerek farklı alanlarda ve daha yıkıcı sonuçlar doğuracak şekilde varlığını sürdürmektedir.

Ayrıca toplumsal huzur ve refahın tesisine katkı sağlaması gereken siyasi, kamusal dil ve söylemlerin zaman zaman ayrıştırıcı, ötekileştirici ve nefret içerikli bir niteliğe bürünmesi; farklı düşünce ve kimliklere yönelik dışlayıcı ifadelerin kamuoyunda yaygınlaşması, toplumsal gerilimi artırmakta ve şiddeti besleyen bir zemin oluşturmaktadır. Üst düzey kamu görevlileri ile yetkili mercilerin kullandığı dil, geliştirdiği söylem ve uygulamaların, toplumun belli

kesimlerini hedef alan veya dışlayan bir mahiyet taşıması da bu süreci olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Bununla birlikte, sosyal medya platformları üzerinden belirli kişi ya da grupların hedef gösterilmesi, nefret söyleminin yaygınlaştırılması ve bu içeriklerin yeterince denetlenmemesi, toplumsal şiddetin farklı boyutlarda yeniden üretilmesine neden olmaktadır.

Toplumsal şiddetin önlenmesi amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kendi görev ve yetki alanları çerçevesinde daha etkin, önleyici ve koordineli politikalar geliştirmesi; mevcut yasal düzenlemelerin uygulama etkinliğinin artırılması ve gerekli görülen alanlarda yeni düzenlemelerin hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamında toplumsal şiddet suçlarına yönelik yaptırımların caydırıcılığına ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?
2. Şiddet suçlarına ilişkin davaların yargılama süreçlerinin hızlandırılması adına hangi çalışmalar yürütülmektedir?
3. Kadına yönelik şiddet, aile içi şiddet ve sokak şiddeti vakalarının azaltılması amacıyla alınan tedbirler nelerdir? Kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarı suçlarında ceza uygulamalarının etkinliğini artırmaya yönelik yeni bir düzenleme planlanmakta mıdır?
4. Şiddet faillerine yönelik rehabilitasyon veya tekrar suç işlemeyi önleyici programlar bulunmakta mıdır?
5. Son yıllarda şiddet suçlarının artışına ilişkin istatistiksel veriler nelerdir? Toplumsal şiddetin önlenmesine yönelik olarak son beş yıl içinde yürütülen çalışmalar nelerdir?
6. Spor alanlarında ve kamusal alanlarda yaşanan şiddet olaylarına karşı alınan güvenlik önlemleri nelerdir?
7. Yürürlükte bulunan mevzuatın uygulanmasında karşılaşılan sorunlar nelerdir? Bu mevzuatın etkinliğini artırmaya yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
8. Toplumsal şiddetin artış nedenlerine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış analiz, rapor veya etki değerlendirme çalışmaları bulunmakta mıdır?
9. Toplumsal şiddetin önlenmesine yönelik olarak kurumlar arası koordinasyon hangi mekanizmalar aracılığıyla sağlanmaktadır? Bu kapsamda ulusal düzeyde bütüncül bir eylem planı hazırlanmakta mıdır?

10. Sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirilen hedef gösterme, nefret söylemi ve şiddeti teşvik eden içeriklere karşı hangi idari, teknik ve hukuki tedbirler uygulanmaktadır?
11. Toplumsal barışı güçlendirmek, ayrıştııcı dili önlemek ve şiddeti azaltmak amacıyla kamuoyuna yönelik bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları yürütülmekte midir?
12. Toplumsal şiddetin önlenmesi amacıyla Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli politika hedefleri nelerdir?
13. Son beş yıl içerisinde toplumsal şiddetin önlenmesine yönelik gerekli tedbirleri almadığı gerekçesiyle hakkında idari veya adli soruşturma başlatılan kamu personelinin sayısı kaçtır?
14. Sosyal medya platformlarında gazeteciler ve siyasetçilere yönelik içerik kısıtlama veya hesap askıya alma uygulamaları yapılabilirken, okullara yönelik şiddet veya saldırı içerikli paylaşımların tespit edilememesinin nedenleri nelerdir? Bu tür içeriklerin erken tespiti için hangi mekanizmalar geliştirilmektedir?